

KANCELÁŘ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

602 00 Brno, Údolní 39 Telefon: 542 542 111 Fax: 542 542 112

E-mail: podatelna@ochrance.cz

V Brně dne 3. července 2013 Č. j.: PDCJ 1767/2013

Do vlastních rukou

Vážený pan R. S.

ROZHODNUTÍ

V souladu s ustanovením § 90 odst. 5 správního řádu **se odvolání zamítá a** napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

Dne 12. června 2013 se na Kancelář veřejného ochránce práv obrátil pan R. S. s žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb. Žádost o informace následně doplnil dne 13. června 2013 o další otázky. Rozhodnutím ze dne 19. června 2013 byla žádost žadatele odmítnuta s odůvodněním, že (s výjimkou otázky 1.7, k jejímuž upřesnění byl žadatel podle § 14 odst. 5 písm. b) zákona o svobodném přístupu

k informacím vyzván) nežádá o informace ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím. Žadatel se domáhá buď právního názoru povinného subjektu na určitou záležitost, který má povinný subjekt zaujmout, nebo se dotazuje na obsah jím citovaných právních norem, na jejich právní výklad. Podle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím jsou z povinnosti poskytovat informace vyloučeny dotazy na názory na budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. Rovněž povinnost poskytovat právní výklady v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím neexistuje.

Proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti podal žadatel dne 26. června 2013 včasné odvolání. V odvolání navrhuje provedení a zajištění následujících důkazů (zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, s výhradou dalších důkazů). Žadatel se dotazuje na možnost spojení výzvy s vydáním rozhodnutí, nesouhlasí s názorem, že se svými žádostmi domáhá právního názoru nebo se dotazuje na obsah citovaných norem, na jejich právní výklad a žádá o konkrétní uvedení, kde a jak se domáhá vyslovení právního názoru nebo právního výkladu od povinného subjektu. Namítá absenci vyjádření k otázce 1.2 doplnění žádosti týkající se publikovaného názoru ochránce na problematiku S karet. Žadatel v závěru odvolání namítá, že pokud se kterýkoliv občan obrátí s prosbou o pomoc k ochránci a pomoc je mu poskytnuta, jedná se v podstatě o vyslovení právního názoru nebo právního výkladu na danou problematiku; při zamítnutí odpovědi na otázky žadatele se však ochránce snaží zprostit své povinnosti ochránce a svého poslání vyplývajícího z této funkce a platných zákonů. Žadatel navrhuje zrušení vydaného rozhodnutí a poskytnutí odpovědí na položené otázky. V opačném případě je připraven přistoupit k nutné obraně svých práv.

Po posouzení lze k jednotlivým důvodům odvolání uvést následující:

Skutečnost, že žadatel byl na jedné listině vyzván k doplnění a ve zbývající části žádosti rozhodl povinný subjekt o odmítnutí informací, neznamená, že došlo ke "spojení" obou způsobů vyřízení žádosti žadatele. Jde o dva samostatné úkony, které jsou pouze "umístěny" na jedné listině, což však na jejich samostatnost nemá vliv.

Právě ze způsobu, jakým žadatel formuluje své otázky "říká čl..." s doplněním přesného (úplného) textu citovaných právních předpisů je možné dovodit, že se žadatel neptá na informace, nýbrž na obsah, resp. výklad právních norem. Obsah právních norem, právních předpisů publikovaných ve Sbírce zákonů není třeba dokazovat. Předpokládá se, že jejich obsah je veřejně znám. Přinejmenším pokud žadatel výslovně cituje znění jednotlivých právních předpisů, je zřejmé, že jejich obsah je znám žadateli. Právo ovšem není samoúčelné, neexistuje jen pro formu (srov. nález sp. zn. l. ÚS 1898/09, ze dne 17. 2. 2010); "nelze ztotožňovat text právního předpisu a právní normu, která je významem tohoto textu. Právní norma se ne vždy musí krýt s tím, jak je vyjádřena v textu zákona, a to ani v takovém případě, kdy se text může jevit jako jednoznačný a určitý" (srov. např. usnesení sp. zn. II. ÚS 1773/07). Vedle jazykového výkladu (vycházejícího z doslovného textu právní normy), který "představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě", je nutné pro objasnění a ujasnění si smyslu jednotlivých právních norem a jejich účelu, využít řadu dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis

atd. (srov. např. plenární nález sp. zn. l. ÚS 1898/09, ze dne 17. 2. 1997). Právě v interpretaci žadatelem citovaných právních norem je spatřován smysl žadatelem podané žádosti. Jinými slovy, pokud žadatel právní normy přímo citoval, pak se zřejmě neptal na autentičnost textu (tedy zda se jeho citace shoduje se zněním normy uveřejněným ve Sbírce zákonů), ale hledal jejich smysl, tedy vyžadoval jejich interpretaci.

K namítané absenci vyjádření k otázce č. 1.2 doplnění žádosti lze uvést, že touto otázkou se žadatel domáhá sdělení právního názoru ochránce, proto mu nebylo možno podle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím poskytnout odpověď. V tomto ohledu bylo na danou otázku reagováno již v rámci odvoláním napadeného rozhodnutí o odmítnutí žádosti.

Konečně je nutné rozlišit situaci, kdy veřejný ochránce práv vykonává svou činnost dle zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů a zabývá se jednotlivými podněty osob, od situace, kdy veřejný ochránce práv vystupuje jako povinný subjekt podle zákona o svobodném přístupu k informacím a informuje o své činnosti. V prvém případě ochránce může, resp. v řadě případů musí zaujmout právní názor nebo přistoupit k výkladu právních norem při řešení problému, s nímž se na něj stěžovatelé obrací, aby současně posoudil, zda jednání úřadu či jiných institucí, vůči nimž je vybaven působností, není v rozporu s právem, principy dobré správy či principy demokratického státu. Postupuje-li však ochránce jako povinný subjekt podle zákona o svobodném přístupu, měl by být podle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím k poskytování právních názorů zdrženlivý a nevyslovovat právní názor na hypotetické dotazy, neboť povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí se v souladu s ust. § 91 odst. 1 správního řádu nelze odvolat.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat správního žalobu podle ustanovení § 65 a násl. zákona č. 152/2002 Sb., soudní řád správním, ve znění pozdějších předpisů. Žalobu je nutné podat u Krajského soudu v Brně do 2 měsíců od doručení tohoto rozhodnutí.

JUDr. Pavel Pořízek, Ph.D. vedoucí Kanceláře veřejného ochránce práv